

Allah je Es-Selam

Hatib: Abdulmuhsin el-Kasim

23. muharemu 1439. po Hidžri / 13. oktobar 2017.

Hvala Allahu, Njega hvalimo, od Njega pomoć i oprost tražimo, i Njemu se utječemo od zla naših duša i naših loših djela. Koga Allah uputi, niko ga u zabludu ne može odvesti, a koga On u zabludi ostavi, niko ga na Pravi put ne može uputiti. Svjedočim da nema boga osim Allaha, Jedinog, Koji druga nema, i svjedočim da je Muhammed Njegov rob i poslanik, neka su na njega Allahova milost, blagoslov i mir, i na njegovu porodicu i ashabe. Bojte se Allaha, istinskom bogobojažnošću i budite svjesni Njegovog nadzora u tajnosti i javnosti.

O muslimani, Allahova lijepa imena i savršena svojstva, Njegovi kosmički i šerijatski dokazi, upućuju na Njega i svjedoče o Njemu, a Njegova imena i svojstva, kao što ukazuju na Uzvišenog Allaha kao Stvoritelja i Tvorca, ukazuju i na obavezu Njegovog obožavanja i izvršavanja Njegovih naredbi.

Svako Božije ime i svojstvo ima svoju specifičnu vrstu ubudijjeta – robovanja i pokornosti Allahu, koji proizlazi iz tog imena i u koju je obaveza vjerovati. Uzvišeni kaže: "Allah ima najljepša imena i vi Ga zovite njima, a klonite se onih koji iskreću Njegova imena – kako budu radili, onako će biti kažnjeni!" (El-A'raf, 180)

Es-Selam je Božije ime koje svojim značenjem obuhvata sva Njegova svojstva, i ukazuje na apsolutno savršenstvo, čistoću i odricanje od svakog nedostatka i svega što ne priliči Njegovoj uzvišenosti, savršenstvu i veličini.

On je Es-Selam – uzvišen od svake mahane i nedostatka u Svom biću, imenima, svojstvima i djelima. Uzvišeni kaže: "On je Allah – nema drugog boga osim Njega, Vladar, Sveti, Onaj Koji je bez nedostataka, Onaj Koji svakoga osigurava, Onaj Koji

nad svim bdi, Silni, Uzvišeni, Gordi. Hvaljen neka je Allah, On je vrlo visoko iznad onih koje smatraju Njemu ravnim!” (El-Hašr, 23)

Božije pravo na ovo ime veće je od bilo čijeg prava, i to je suština tenziha – negiranja svake mahane i nedostatka Allahu, džellešanuhu, koga su utemeljili Allah i Njegov Poslanik.

On je uzvišen od toga da ima drugu i dijete, uzvišen od toga da ima Sebi ravnog, jednakog, sličnog, uzvišen od toga da ima ortaka i suparnika, Njegov život je savršen i vječan, ne umire i ne obuzima Ga drijemež ni san, brine o Svojim stvorenjima; uzvišen od umaranja, nemoći i slabosti, Njegovo znanje je potpuno, sve zna i ne zaboravlja, Njegove riječi su apsolutna pravda i istina, i zaštićene su od laži i nepravde.

Sva Njegova svojstva su uzvišena i daleko od svega što narušava i umanjuje njihovo savršenstvo, i kao što je On Es-Selam – savršen u Svom biću, imenima i svojstvima, isto tako od Njega dolazi svaki selam – čistoća, savršenstvo i sigurnost, i od Njega se traži selamet – spas i dobrota, a onaj ko ih traži od nekog drugog, neće ih naći. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ostvario je ovo Božije ime i njegove implikacije na taj način da je poslije propisanog namaza i istigfara – traženja oprost tri puta učio: “Allahumme entes-selam ve minkes-selam tebarekte ja zel-dželali vel-ikram! - Allahu moj, Ti si Es-Selam, od Tebe je selam, slavljeno neka si, Uzvišeni i Plemeniti!” (Muslim)

Slavljeni Allah zaštitio je Svoje štćenike od kazne, a sva Svoja stvorenja od zuluma, nepravde koju je zabranio Sebi. Uzvišeni kaže: “Allah neće nikome ni trunku nepravde učiniti.” (En-Nisa, 40)

On je Es-Selam, od Njega je svaki selamet, i zato se ne kaže: “Selam Allahu”, jer On je Es-Selam. (Buhari)

Uzvišeni Allah prizvao je mir na Svoje vjerovjesnike i poslanike, jer su o Allahu samo istinu govorili. Uzvišeni kaže: “Veličanstven je Gospodar tvoj, Dostojanstveni, i

daleko od onoga kako Ga predstavljaju oni! – i mir poslanicima.” (Es-Saffat, 180, 181)

Prizvao je mir i na Svoje čestite robove: “Reci: ‘Hvala Allahu i mir robovima Njegovim koje je On odabrao!’ Šta je bolje: Allah ili oni koje Njemu ravnim smatraju?’” (En-Neml, 59)

Privilegovao je koga hoće od Svojih robova selamom od svih svjetova: “Mir Nuhu od svjetova svih!” (Es-Saffat, 79)

Prizvao je selam na Ibrahima, Musaa, Haruna i Il’jasina. Počastio je i odlikovao Svog vjerovjesnika Jahjaa, alejhis-selam, selamom u tri posebne situacije: “I neka je mir njemu na dan kada se rodio i na dan kada je umro i na dan kad bude iz mrtvih ustao!” (Merjem, 15)

Naredio je vjernicima da donose selame na vjerovjesnika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem: “O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šalžite mu pozdrav!” (El-Ahzab, 56) Uzvišeni Allah i melek Džibril poslali su selam Hatidži, radijallahu anha, preko Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, zbog njene nemjerljive žrtve i pomoći Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, u njegovoj poslaničkoj misiji. Džibril, alejhis-selam, došao je kod Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i rekao: “Allahov Poslaniče, dolazi Hatidža i nosi posudu u kojoj je umak ili hrana ili piće. Kada je vidiš, prenesi joj selam od njenog Gospodara i od mene.” (Muttefekun alejhi)

Džibril, alejhis-selam, poslao je selam i Aiši, radijallahu anha, zbog njenog izuzetnog znanja i razumijevanja. Rekao je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: “O Aiša, ovo je bio Džibril, i šalje ti selam.” (Muttefekun alejhi)

Svaki klanjač na tešehudu donosi selam na Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, i Allahove čestite robove: “Es-selamu alejke ejuhen-nebijju ve rahmetullahi ve berekatuhu, es-selamu alejna ve ala ibadillahis-salihin! – Neka su na tebe Božiji mir, milost i blagoslov, Allahov Vjerovjesniče, i neka je na nas mir i na Allahove čestite robove. (Muttefekun alejhi)

Prilikom ulaska u neku kuću propisano je nazivanje selama ukućanima, jer je to blagoslovljen i lijep pozdrav. Uzvišeni kaže: “A kad ulazite u kuće, vi ukućane njene pozdravite” (En-Nur, 61), odnosno, pozdravite jedni druge “pozdravom od Allaha propisanim, blagoslovljenim i uljudnim” (En-Nur, 61).

U tumačenju ovih ajeta, Kurtubi, Allah mu se smilovao, rekao je: “Nazvao ga je blagoslovljenim jer sadrži dovu i zbližava ljudska srca, a nazvao ga je lijepim jer prija duši onoga ko ga čuje.”

Uzvišeni Allah propisao je ljudima vjeru u kojoj je uputa i selam – mir, spas: “Allahu je prava vjera jedino – islam.” (Alu Imran, 19)

Propisi islama i njegove doktrine su sālīme – zaštićeni od dodavanja i oduzimanja. Uzvišeni kaže: “Sada sam vam vjeru vašu usavršio i blagodat Svoju prema vama upotpunio i zadovoljan sam da vam islam bude vjera.” (El-Maida, 3)

U slijedenju ove vjere je selamet – spas na dunjaluku i ahiretu. “...a nek živi u miru onaj koji Pravi put slijedi!” (Taha, 47)

Darus-selam – Kuća mira je konačno odredište stanovnika Dženneta. Uzvišeni kaže: “Allah poziva u Kuću mira i ukazuje na Pravi put onome kome On hoće.” (Junus, 25)

Ko želi sigurnost i mir u sebi, svojoj porodici i društvu, neka se drži vjere islama, jer njegove doktrine i propisi su sigurnost i sreća, radost i zadovoljstvo. Sve što je veća primjena islamskih propisa u društvu, veća je mogućnost da u njemu vladaju sigurnost i mir. Uzvišeni kaže: “Bit će sigurni samo oni koji vjeruju i vjerovanje svoje s mnogoboštvom ne miješaju; oni će biti na Pravome putu.” (El-En’am, 82)

Zaštita islama je cjelovita i obuhvata sve njegove sljedbenike, njihove živote, imetke i časti. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: “Naređeno mi je da se borim protiv ljudi sve dok ne posvjedoče da nema boga osim Allaha i da je Muhammed Njegov poslanik, i dok ne budu obavljali namaz i davali zekat. Ako to učine, zaštitili

su od mene svoje živote i imetke, osim kada to propisi islama zahtijevaju, a pred Allahom će polagati račun.” (Buhari)

Islam je vjera sigurnosti i poštivanja ugovora. Životi štíćenika islamske države, onih s kojima je potpisan ugovor i kojima je garantovana sigurnost, su zaštićeni. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: “Ko ubije štíćenika islamske države, neće osjetiti miris Dženneta.” (Buhari)

Allah prijeti kaznom onome ko samo zastraši nedužnog čovjeka, makar to bilo nekim znakom. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: “Ko prema svome bratu okrene oštar predmet, meleki ga proklinju sve dok ga ne ostavi, makar to bio njegov rođeni brat.” (Muslim)

Štaviše, islam je garantovao život, sigurnost i zaštitu čak i životinjama. “Žena je ušla u Džehennem zbog mačke.” (Muttefekun alejhi)

Musliman je dužan širiti selam – mir i sigurnost među ljudima. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: “Musliman je onaj od čijih ruku i jezika su mirni drugi muslimani.” (Buhari)

Najveće djelo kojim se uspostavlja mir i sigurnost jeste poziv ljudi Allahu i njihovo upoznavanje sa njihovim Gospodarom, Poslanikom i vjerom. Uzvišeni kaže: “A ko govori ljepše od onoga koji poziva Allahu, koji dobra djela čini i koji govori: ‘Ja sam doista musliman!’” (Fussilet, 33)

Allah, džellešanuhu, pohvalio je onoga koji postupa lijepo prema nezalicama: “...a kada ih bestidnici oslove, odgovaraju: ‘Mir vama!’” (El-Furkan, 63)

Jedno od obilježja ove vjere jeste pozdrav “selam”, u kome se spominje Allahovo ime Es-Selam, kojim se od Njega traži selamet – spas, mir, sigurnost, i kojim se garantuje da onome kome je nazvan neće biti učinjena nikakva neugodnost ili zlo. Selam je jedan od najvažnijih preduvjeta uspostavljanja bliskosti među ljudima i ključ pridobijanja ljudskih srca. Njegovim širenjem muslimani se zblizavaju i povezuju u jednu zajednicu, ispoljavaju jedno od javnih i specifičnih obilježja islama,

uspostavljaju sigurnost i mir u društvu i pokazuju svoju islamsku skromnost i druželjubivost. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: “Jevreji vam ne zavide ni na čemu kao što vam zavide na selamu i riječima ‘amin’.” (Ibn Madža)

To je pozdrav koji je Allah, džellešanuhu, odabrao za Adema i njegovo potomstvo. Govoreći o stvaranju Adema, alejhis-selam, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: “Kada je Allah stvorio Adema, rekao mu je: ‘Idi i nazovi selam onoj skupini meleka, i poslušaj kako će ti odgovoriti. Onako kako ti odgovore, to će biti tvoj i pozdrav tvog potomstva.’ Poslanik je otišao do njih i rekao: ‘Es-selamu alejkum! – Mir vama!’, a oni su mu odgovorili: ‘Es-selamu alejke ve rahmetullahi! – Mir i Allahova milost tebi!’ Na njegove riječi dodali su ‘ve rahmetullahi’.” (Buhari)

Islam podstiče ljude da prvi nazovu selam. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: “Najodabraniji ljudi kod Allaha jesu oni koji ljudima prvi nazivaju selam.” (Ebu Davud)

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, naredio je muslimanima da šire selam među ljudima. Bera ibn Azib, radijallahu anhu, rekao je: “Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, naredio nam je sedam stvari: ... širenje selama.” (Buhari)

Širenje selama jedan je od načina širenja islama. Abdullah ibn Selam, radijallahu anhu, pripovijeda: “Kada je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, došao u Medinu, otišao sam sa ostalim ljudima da ga vidim. Nakon što sam pomno promotrio njegovo lice, znao sam da to nije lice lažova, a prve riječi koje je izgovorio bile su: ‘O ljudi, širite selam, dijelite hranu, klanjajte noću dok ljudi spavaju, ući ćete u Džennet s mirom Božijim.’” (Tirmizi)

U komentaru ovog hadisa imam Nevevi rekao je: “Širenje selama znači njegovo razglašavanje, učestalo nazivanje i nazivanje svakom muslimanu.”

Allah, džellešanuhu, naredio je da se na selam uzvratu istim ili ljepšim pozdravom: “Kada pozdravom pozdravljeni budete, ljepšim od njega otpozdravite, ili ga uzvratite, jer će Allah za sve obračun tražiti.” (En-Nisa, 86)

Rekao je Ibn Kesir: "Dodavanje na osnovne riječi selama je preporučeno, a uzvratanje istim riječima je obavezno."

Selam je jedna od najljepših karakteristika islama i njegovih ogranaka. Neki čovjek je upitao Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem: "Koji je islam najbolji?", a on mu je odgovorio: "Da dijeliš hranu i nazivaš selam onome koga znaš i ne znaš."
(Muttefekun alejhi)

Rekao je Ibn Redžeb: "Nazivanje selama i onome koga znamo i koga ne znamo jedan je od najboljih načina širenja selama."

Rekao je Nevevi: "Zbog zanemarivanja ovih dvaju svojstava, širenja selama i dijeljenja hrane, potrebno je ljude stalno podsjećati na njih."

Ko izvrši svoju dužnost nazivanja selama, upiše mu se od deset do trideset dobrih djela. Jednom je neki čovjek došao kod Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i rekao: "Es-selamu alejkum!", a Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, odgovorio mu je na selam, a nakon što je ovaj čovjek sjeo, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Deset." Zatim je došao drugi čovjek i rekao: "Es-selamu alejkum ve rahmetullahi!" Poslanik mu je odgovorio na selam, a nakon što je on sjeo, rekao je: "Dvadeset." Poslije je došao i treći čovjek i rekao: "Es-selamu alejkum ve rahmetullahi ve berekatuhu", a nakon što je sjeo, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Trideset." (Ebu Davud)

Nazivanje selama i odgovor na selam spada u međusobna prava muslimana. Rekao je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: "Musliman kod drugog muslimana ima šest prava: ... kada ga sretne da mu nazove selam." (Muslim)

U Buharijevoj verziji navodi se: "...da odgovori na selam."

Selam je najbolji lijek za prekid svađe, a bolji od dvojice posvađanih jeste onaj koji prvi nazove selam. Rekao je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: "Čovjeku nije dozvoljeno da izbjegava svoga brata muslimana duže od tri noći, da se susretnu pa

da ovaj glavu okreće od onoga, a onaj od ovoga, a od njih dvojice bolji je onaj koji prvi nazove selam.” (Muttefekun alejhi)

Nema potpunog imana niti čvrstine u njemu bez međusobne ljubavi. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: “Tako mi Onoga u Čijoj je ruci moja duša, nećete ući u Džennet dok ne budete vjerovali, a nećete vjerovati dok se ne budete voljeli. Hoćete li da vas uputim na djelo, koje ako budete radili, voljet ćete se? Širite selam među sobom.” (Muslim)

Ashabi su to smatrali sastavnim dijelom vjerovanja. Ammar ibn Jasir, radijallahu anhu, kaže: “Ko kod se nađe troje, objedinio je svojstva imana: pravednost prema sebi, širenje selama među ljudima i dijeljenje u siromaštvu.”

Selamom se širi dobro i blagoslov. Rekao je Uzvišeni: “... pozdravom od Allaha propisanim, blagoslovljenim i uljudnim” (En-Nur, 61).

Odgovaranje na selam spada u prava puta za one koji sjede po putevima. Rekao je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: “Čuvajte se sjedenja po putevima.” Ashabi su upitali: “A šta ako moramo sjediti na putu, jer se tamo sastajemo i razgovaramo?” Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: “Ako već morate sjediti po putevima, onda dajte putu njegovo pravo.” “A koje je pravo puta?”, upitali su. “Obaranje pogleda, ustezanje od nanošenja neugodnosti prolaznicima, odgovaranje na selam, i pozivanje na dobro i odvrćanje od zla.” (Muttefekun alejhi)

Lijepo je da mlađi nazove selam starijem, jahač pješaku, pješak onome koji sjedi i manja skupina većoj skupini.

Propisano je ponavljanje selama ako postoji potreba za tim. Enes, radijallahu anhu, rekao je: “Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kada je nazivao selam, činio je to tri puta.” (Buhari)

Nazivanje selama djeci je sunnet, pohvalno djelo. Na taj način čovjek se uči poniznosti i blagosti prema djeci, a djecu uči islamskom bontonu. Jednom prilikom,

Enes, radijallahu anhu, prošao je pored djece i nazvao im je selam, a zatim je rekao: “Ovako je činio Božiji Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem.” (Muttefekun alejhi)

Kao što je propisano nazivanje selama na putu, također je propisano i u kućama i na skupovima, prilikom dolaska i odlaska. Rekao je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: “Kada dođete na neki skup, nazovite selam, i kada napuštate skup, isto to učinite, prvi selam nije ništa važniji od drugog.” (Ebu Davud)

Selam kao pozdrav propisano je koristiti samo među muslimanima. Rekao je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: “Nemojte prvi nazivati selam kršćanima i jevrejima, a ako vam oni nazovu selam, recite: ‘Ve alejkum.’” (Muttefekun alejhi) Preporučeno je glasno nazivanje selama kako bi ga mogao čuti onaj kome je upućen. Rekao je Ibn Omer: “Kada nazoveš selam, izgovori ga glasno, jer je on pozdrav od Allaha propisan, blagoslovljen i uljudan.”

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kada je noću ulazio u kuću, nazvao bi selam tako da ne probudi spavača, a da ga čuje onaj koji je budan. (Muslim)

Jedine dvije situacije u kojima je zabranjeno nazivati i odgovarati na selam jesu: za vrijeme hutbe, jer je tada propisana šutnja i slušanje hatiba, i za vrijeme obavljanja prirodne potrebe, jer je to neprikladna situacija za pozdrav i spominjanje Božijeg imena.

Selam je zaštita i dova, i od ljepote islama jeste da je propisao nazivanje selama živima i mrtvima, jer je mrtvima potrebna dova od živih. Prilikom posjete mezarja Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, učio je sljedeću dovu: “Es-selamu alejkum dare kavmin mu'minin! – Mir vama, stanovnici kuće vjernika!” (Muslim)

Selam je pozdrav kojim će Uzvišeni Allah pozdraviti vjernike u Džennetu. “... a na Dan kad oni pred Njega stanu, On će ih pozdravljati sa: ‘Mir vama!’” (El-Ahzab, 44)

Njihovo prebivalište je Džennet, Kuća mira i blagostanja, u kojoj nema smrti niti tuge, ni brige ni bolesti. Uzvišeni kaže: “Njih čeka Kuća blagostanja u Gospodara

njihova" (El-En'am, 127); "I reći će im se: 'Uđite u njih sigurni, straha oslobođeni!'" (El-Hidžr, 46).

Otvorit će im se kapije Dženneta, a njegovi čuvari će im reći: "Mir vama, od grijeha ste čisti, zato uđite u nj, u njemu ćete vječno boraviti!" (Ez-Zumer, 73)

Kada uđu u Džennet: "U njima neće slušati prazne besjede ni govor grešni, nego samo riječi: 'Mir, mir!'" (El-Vakia, 25, 26); "i u njima će vječno boraviti, u njima će se riječju: 'Mir!' pozdravljati" (Ibrahim, 23); "... edenski vrtovi u koje će ući oni i roditelji njihovi i žene njihove i porod njihov – oni koji su bili čestiti – i meleki će im ulaziti na svaka vrata: 'Mir neka je vama, zato što ste trpjeli, a divno li je najljepše prebivalište!'" (Er-Ra'd, 23, 24).

Najveći užitak stanovnika Dženneta, nakon što osjete njegove užitke, bit će gledanje u njihovog Gospodara i kada im On nazove selam. Uzvišeni kaže: "Mir vama! – bit će riječi Gospodara Milostivog." (Jasin, 58)

O muslimani, vjera islam je vjera selama – mira i sigurnosti, obuhvata sve aspekte ljudskog života, prikladna je za svako vrijeme i mjesto, u njegovim propisima je blagostanje na dunjaluku i ahiretu i sreća za čovječanstvo, on selamom – mirom poziva u islam, uspostavlja milost među ljudima, vodi jedinom ispravnom putu, ko ga se bude čvrsto držao, spasio se, sačuvao je svoje dostojanstvo i postigao je zadovoljstvo svog Gospodara. Uzvišeni Allah kaže: "O vjernici, uđite u vjeru potpuno i ne idite stopama šejtanovim; on vam je, zaista, neprijatelj otvoreni." (El-Bekara, 208)

O muslimani, znanje o Allahovim lijepim imenima i savršenim svojstvima je najčasnije znanje, njime se iskazuje ljubav prema Allahu, Njegovo veličanje, strahopoštovanje prema Njemu i nada u ono što je kod Njega. Sve što je veće znanje o Allahu, veća je predanost i pokornost Njemu i pridržavanje Njegovih naredbi i zabrana.

"KOLIKO GOD ZNAČAJNA ULOGA HATIBA BILA ZA USPJEH NJEGOVE HUTBE,
NIŠTA MANJE NE ZAOSTAJE NI ODABIR TEME, ODNOSNO MATERIJE
KOJU TOKOM HUTBE ELABORIRA." (PREPOROD)

HUTBE

Ubudijet – robovanje i pokornost Allahu, u svim oblicima, u suštini se svodi na značenja Allahovih imena i svojstava, a vrhunac sreće i postizanje najvećih deredža u hodu ka Allahu vodi jedino ovim putem. Uzvišeni Allah voli Svoja imena i svojstva i voli njihov odraz i očitovanje u Njegovim stvorenjima.

Allah podario meni i vama blagoslov u časnom Kur'anu, i okoristio mene i vas njegovim ajetima i velikom opomenom.

Molim Allaha da oprost i meni i vama i svim muslimanima, a molite Ga i vi, On mnogo prašta i milostiv je.

